

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 3To/41/2023
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8122013418
Dátum vydania rozhodnutia: 23. 11. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Monika Halkociová
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2023:8122013418.1

Uznesenie

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Moniky Halkociovej a sudcov JUDr. Mariána Sninského a Mgr. Iva Maruščáka, na verejnom zasadnutí konanom dňa 23.11.2023, v trestnej veci proti obžalovanému A. B., pre prečin ublíženia na zdraví podľa § 156 ods. 1, ods. 2 písm. a/, ods. 3 písm. c/ Tr. zákona s poukazom na § 139 ods. 1 písm. c/ Tr. zákona, o odvolaní okresného prokurátora proti rozsudku Okresného súdu Prešov sp. zn. 4T/53/2022 zo dňa 02.06.2023 takto

rozhodol:

Podľa § 319 Tr. poriadku z a m i e t a odvolanie okresného prokurátora.

odôvodnenie:

Napadnutým rozsudkom Okresný súd Prešov uznal obžalovaného A. B. za vinného z prečinu ublíženia na zdraví podľa § 156 ods. 1, ods. 2 písm. a/, ods. 3 písm. c/ Tr. zákona s poukazom na § 139 ods. 1 písm. c/ Tr. zákona, na tom skutkovom základe, že

- dňa 20.07.2021 asi o 22.00 hod. v obci C., okr. D., v izbe spoločného rodinného domu č. XX, po predchádzajúcom nedorozumení sotil do hrudníka svoju bývalú manželku B. B., ktorá v dôsledku toho spadla na ľavý bok a utrpela zlomeninu ľavej laktbovej kosti v hornej časti, kde zranenie si vyžaduje liečenie spojené u zamestnaného s práceneschopnosťou najmenej 18 týždňov.

Za to mu súd prvého stupňa uložil podľa § 156 ods. 3 Tr. zákona, za použitia § 36 písm. j/, písm. k/ Tr. zákona, § 38 ods. 2, ods. 3 Tr. zákona a § 39 ods. 2 písm. c) Tr. zákona trest odňatia slobody v trvaní 6 (šesť) mesiacov, ktorého výkon podmiennečne odložil podľa § 49 ods. 1 písm. a/ Tr. zákona na skúšobnú dobu v trvaní 1 (jeden) rok. Podľa § 73 ods. 1 Tr. zákona uložil ochranné psychiatrické liečenie ambulantnou formou. Podľa § 288 ods. 1 Tr. poriadku odkázal poškodeného E. F. D., G., D. C. X, H. - A. I. D., IČO: XX XXX XXX s jeho nárokom na náhradu škody na náhradný proces.

Proti tomuto rozsudku podal v zákonom stanovenej lehote odvolanie okresný prokurátor, avšak len čo do výroku o treste, ktoré následne bližšie písomne odôvodnil. V písomných dôvodoch odvolania uviedol, že s rozhodnutím súdu, čo do uloženia trestu obžalovanému sa nestotožnil. Ustanovenia § 156 ods. 1, ods. 2 písm. a), ods. 3 písm. c) Tr. zákona stanovujú trest odňatia slobody od dvoch do päť rokov. V danom prípade súd s použitím ust. § 39 ods. 2 písm. c) Tr. zákona uložil obžalovanému trest odňatia slobody pod dolnú hranicu zákonom stanovenej trestnej sadzby za súčasného uloženia ochranného liečenia. Zo znaleckého posudku z odvetvia psychiatrie je zrejmé, že ovládacie schopnosti obžalovaného v čase skutku boli podstatne zmenšené. Súd pri ukladaní trestu pod dolnú hranicu mal brať do úvahy aj to, za akých okolností ku skutku došlo, pričom obžalovaný tak celé prípravné konanie, ako aj na hlavnom pojednávaní spáchanie skutku popieral. V danom prípade, aj keď boli splnené podmienky na zníženie trestu pod dolnú hranicu trestnej sadzby, nie je možné akceptovať takto uložený trest vo výške 6 mesiacov, keďže uvedený trest je v zjavnom nepomere k okolnostiam skutku a hlavne k vzniknutému následku. Aj pri ukladaní trestu pri použití ust. § 39 ods. 2 písm. c) Tr. zákona bolo potrebné obžalovanému uložiť podstatne vyšší trest s podmiennečným odkladom, keďže terajší trest nespĺňa svoj

účel. Vzhľadom na vyššie uvedené preto prokurátor navrhol, aby krajský súd zrušil napadnutý rozsudok vo výroku o treste a vec vrátil okresnému súdu na nové konanie a rozhodnutie.

K odvolaniu okresného prokurátora sa písomne prostredníctvom svojho obhajcu vyjadril obžalovaný a uviedol, že sa stotožnil s odôvodnením rozsudku vo vzťahu k uloženému trestu. Obžalovaný poukázal, že súd prvého stupňa mu nepriznal poľahčujúcu okolnosť podľa § 36 písm. l/ Tr. zákona a to, že sa priznal k spáchaniu trestného činu a trestný čin úprimne oľutoval. Podľa obžalovaného je potrebné uvedenú zákonnú podmienku interpretovať v kontexte celého trestného konania. Dal do pozornosti súdu, že na hlavnom pojednávaní konanom dňa 23.02.2023 prostredníctvom svojho obhajcu uviedol, že má záujem o uzavretie dohody o vine a treste. Samotné toto vyhlásenie nie je z formálneho hľadiska vyhlásením „som vinný“, ale ak obžalovaný bol ochotný uzatvoriť dohodu o vine a treste a svoju vôľu na hlavnom pojednávaní aj prejavil, potom je nepochybné, že prvým predpokladom na uzavretie takejto dohody je uznanie viny. Inak povedané, ak chcel uzatvoriť dohodu o vine a treste, uznával vinu zo spáchaného skutku. Zároveň obžalovaný po poučení zo strany súdu vyhlásil, že nepopiera spáchanie skutku uvedeného v obžalobe. Skutočnosť, že súd prvého stupňa uvedené vyhlásenie nie celkom z akceptovateľných dôvodov neprijal, nemení nič na tom, že obžalovaný uznával svoju vinu a uvedenými vyhláseniami aj čin oľutoval. K argumentácii odvolateľa o zjavnom nepomere k okolnostiam skutku je potrebné uviesť, že takáto odvolacia námietka je veľmi strohá a nie je zrejmé, aké ďalšie okolnosti skutku (okrem následku) má na mysli odvolateľ. V odvolaní ich nekonkretizoval. Obžalovaný ďalej uviedol, že skutková veta odráža faktické okolnosti, ktoré sú právne relevantné z hľadiska základnej alebo kvalifikovanej skutkovej podstaty trestného činu, teda kvalifikačne použitého ustanovenia osobitnej časti Trestného zákona. Formulácia „uvedením všetkých zákonných znakov vrátane tých, ktoré odôvodňujú určitú trestnú sadzbu“ (§ 163 ods. 3 Tr. poriadku) znamená povinnosť uviesť vo výroku o vine odsudzujúceho rozsudku okrem skutkovej vety. Do kategórie faktických okolností uvedených v predchádzajúcom odseku a tvoriacich súčasť skutkovej vety patria aj skutočnosti, ktoré podľa ustanovenia všeobecnej časti Trestného zákona vyvolávajú použitie osobitnej trestnej sadzby, namiesto použitia sadzby, ktorá je uvedená v kvalifikačne relevantnom ustanovení osobitnej časti Trestného zákona, resp. namiesto sadzby iného trestu než trestu odňatia slobody, ktorá z právnej kvalifikácie činu inak vyplýva (§ 47 ods. 2, § 61 ods. 4 a 5 Tr. zákona). Skutočnosti bez kvalifikačnej relevancie, vyvolávajúce použitie ustanovenia všeobecnej časti Trestného zákona, ktoré len upravuje hranice trestnej sadzby priradenej ku kvalifikačne použitému ustanoveniu osobitnej časti Trestného zákona (§ 38 ods. 3 až 6, § 41 ods. 2 samostatne alebo v spojení s § 42 ods. 1, § 61 ods. 3 a 6 Tr. zákona), nie sú súčasťou skutkovej vety výroku odsudzujúceho rozsudku. Dotknuté ustanovenia sa uvádzajú (označujú) vo výroku o treste v zmysle § 165 ods. 1 Tr. poriadku („s uvedením zákonných ustanovení, podľa ktorých bol trest uložený“) (Zbierka stanovísk NS SR 2/2019 č.14). K okolnostiam skutku bolo potrebné uviesť, že to bola samotná poškodená, ktorá mala vedomosť o nedoslýchavosti obžalovaného a po upozornení syna, aby nešla k obžalovanému (syn si nedal tu „námahu“, aby išiel otca upozorniť na hlasný zvuk) napriek tomu ho išla upozorniť na stíšenie zvuku. Súd prvého stupňa okrem iného uviedol, že obžalovaný a poškodená sa rozviedli. Zároveň bolo potrebné uviesť, že si svoje bezpodielové spoluvlastníctvo vyporiadali vzájomnou dohodou. Zároveň bolo tiež potrebné uviesť, že obžalovaný s poškodenou uzatvoril dohodu o náhrade škody a spôsobenú škodu jej v pravidelných mesačných splátkach spláca a to napriek tomu, že si poškodená škodu v trestnom konaní riadne neuplatnila. K samotnému následku bolo potrebné uviesť, že k závažnému zraneniu poškodenej prišlo v podstate viac menej nešťastnou náhodou spôsobenou sotením poškodenej. Išlo v podstate o exces v správaní sa obžalovaného ovplyvnený do značnej miery jeho zdravotným stavom. Podľa obžalovaného je uložený druh trestu primeraný a splní svoj účel. Obžalovanému bolo zároveň uložené ochranné psychiatrické liečenie ambulantnou formou. V tejto súvislosti bolo dôvodné zdôrazniť závery vyplývajúce zo znaleckého posudku znalkyne A. J. ako aj jej výpovede na hlavnom pojednávaní a to, že vzhľadom na zdravotný stav obžalovaného je dôležité, aby sa podrobil ochrannej psychiatrickej liečbe. Podľa obžalovaného uložený trest spolu s uloženým ochranným opatrením sú spôsobilé splniť účel trestu, tak ako to vyplýva z Trestného zákona. Obžalovaný navrhol, aby odvolací súd odvolanie okresného prokurátora podľa § 319 Tr. poriadku zamietol, pretože nie je dôvodné.

Na základe takto riadne a včas podaného odvolania krajský súd v zmysle ustanovenia § 317 ods. 1 Tr. poriadku preskúmal zákonnosť a odôvodnenosť napadnutých výrokov rozsudku, proti ktorým okresný prokurátor podal odvolanie, ako aj správnosť postupu konania, ktoré im predchádzalo, prihliadajúc aj na chyby, ktoré neboli odvolaním vytýkané, ak by odôvodňovali podanie dovolania podľa § 371 ods. 1 Tr. poriadku a dospel k nasledovným záverom.

V prvom rade odvolací súd konštatuje, že odvolanie okresného prokurátora smerovalo len proti výroku o treste, preto preskúmal len napadnutý výrok o treste. Čo sa týka výroku o vine, tento odvolaním napadnutý nebol, pričom obžalovaný urobil na hlavnom pojednávaní dňa 23.02.2023 po zákonom poučení podľa § 257 ods. 1 Tr. poriadku vyhlásenie, že nepopiera spáchanie skutku uvedeného v obžalobe, ktorý sa mu kladie za vinu. Toto vyhlásenie súd prvého stupňa obžalovanému nepovolil, pretože neboli v zmysle § 257 ods. 4 Tr. poriadku zistené žiadne okolnosti na strane obžalovaného alebo verejnosti alebo okolností prípadu, ktoré by vyžadovali, aby súd povolil namiesto vyhlásenia obžalovaného o tom, že je vinný, urobiť vyhlásenie, že nepopiera spáchanie skutku uvedeného v obžalobe. Súd prvého stupňa na hlavnom pojednávaní vykonal dokazovanie prečítaním obsahu výpovede obžalovaného z prípravného konania, výsluchov svedkyne – poškodenej B. B., svedka A. B., prečítaním znaleckých posudkov z odvetvia psychiatria a z odvetvia súdneho lekárstva a prečítaním listinných dôkazov. Na verejnom zasadnutí krajský súd postupom podľa § 326 ods. 5 Tr. poriadku doplnil dokazovanie čítaním dohody o náhrade škody poškodenej, uzavretej medzi poškodenou a obžalovaným. Obžalovaný uviedol, že riadne spláca túto dohodu.

Odvolací súd teda preskúmal odvolaním napadnutý výrok o treste, pričom dospel k záveru, že tento je zákonný a vecne správny a to z nasledujúcich dôvodov.

Trestný zákon umožňuje v prípade prečinu ublíženia na zdraví podľa § 156 ods. 3 Tr. zákona uložiť jeho páchatelovi trest odňatia slobody od dvoch do piatich rokov. Správne súd prvého stupňa zistil u obžalovaného poľahčujúce okolnosti podľa § 36 písm. j/, k/ Tr. zákona, teda že obžalovaný viedol pred spáchaním trestného činu riadny život, pričom sa o odstránenie škodlivých následkov trestného činu a čiastočne dobrovoľne nahradil spôsobenú škodu, keď s poškodenou E. F. D., G., uzavrel dohodu o urovaní, kde sa zaviazal tento dlh splácať a tak aj do vyhlásenia rozsudku robil. Správne nebola u obžalovaného súdom prvého stupňa zistená žiadna priťažujúca okolnosť podľa § 37 Tr. zákona. Z vyššie uvedených dôvodov súd prvého stupňa pri prevahe poľahčujúcich okolností nad priťažujúcimi okolnosťami, postupom podľa § 38 ods. 8 Tr. zákona upravil trestnú sadzbu odňatia slobody stanovenú v § 156 ods. 3 Tr. zákona tak, že v zmysle § 38 ods. 3 Tr. zákona znížil jej hornú hranicu o jednu tretinu a pri ukladaní trestu vychádzal z upravenej trestnej sadzby trestu odňatia slobody vo výmere od 2 do 4 rokov.

Z odpisu registra trestov obžalovaného vyplýva, že obžalovaný má celkovo 3 záznamy staršieho dáta (posledný záznam je spred 36 rokov), pričom sa vo všetkých 3 prípadoch na obžalovaného hľadí, akoby nebol odsúdený. Z Centrálnej evidencie správnych deliktov a priestupkov Ministerstva spravodlivosti SR vyplýva, že obžalovaný má jeden záznam na úseku cestnej dopravy. Z vyššie uvedeného plynie, že obžalovaný viedol dlhé roky riadny život. Rozsudkom Okresného súdu Prešov sp.zn. 27Pc/40/2021 zo dňa 15.12.2021, právoplatným dňom 03.01.2022 plynie, že súd manželstvo obžalovaného a poškodenej rozviedol.

Súd prvého stupňa pri ukladaní trestu vychádzal zo záverov znaleckého posudku č. 192/2022 zo dňa 29.07.2022, vypracovaného znalkyňou z odboru zdravotníctva, odvetvia psychiatrie, z ktorého plynie, že obžalovaný v čase spáchania činu vzhľadom na zistenú organickú poruchu osobnosti a organický psychosyndróm vedel rozpoznať nebezpečnosť a protiprávnosť svojho konania. Jeho rozpoznávací schopnosti vzhľadom na spáchanú trestnú činnosť neboli podstatnejšie znížené. Ovládacia schopnosť však bola v čase skutku podstatne zmenšená. Obžalovaný na výčitku manželky reagoval impulzívnym, agresívnym spôsobom pri odbrzdení kontrolných kôrových a racionálnych mechanizmov pri poškodení mozgu. Znalkyňa navrhla obžalovanému vzhľadom na zistenú organickú poruchu osobnosti s trvalou zmenou povahových čŕt a prejavy organického psychosyndrómu, v dôsledku čoho sa môže aj v budúcnosti dopúšťať trestnej činnosti, uložiť ochranné psychiatrické liečenie ambulantnou formou.

Podľa § 39 ods. 2 písm. c/ Tr. poriadku, súd môže znížiť trest pod dolnú hranicu trestnej sadzby ustanovenej týmto zákonom aj vtedy, ak odsudzuje páchatel'a, ktorý spáchal trestný čin v stave zmenšenej pričetnosti, a súd má za to, že vzhľadom na zdravotný stav páchatel'a by bolo možné za súčasného uloženia ochranného liečenia dosiahnuť ochranu spoločnosti aj trestom kratšieho trvania, pričom nie je viazaný obmedzeniami uvedenými v odseku 3 a zároveň uloží ochranné liečenie.

Podľa § 39 ods. 3 písm. e/ Tr. zákona, pri ukladaní trestu pod zákonom ustanovenú trestnú sadzbu však súd nesmie uložiť trest odňatia slobody kratší ako šesť mesiacov, ak je v osobitnej časti tohto zákona dolná hranica trestnej sadzby trestu odňatia slobody menej ako päť rokov.

Krajský súd v prvom rade konštatuje, že boli splnené všetky zákonom stanovené podmienky uvedené v ust. § 39 ods. 2 písm. c/ Tr. zákona, § 39 ods. 3 písm. e/ Tr. zákona.

Správne okresný súd vychádzal aj z okolností prípadu, keď skutok nebol výsledkom agresie zo strany obžalovaného, ale bol výsledkom konfliktu medzi obžalovaným a poškodenou, keď poškodená obžalovaného slušne požiadala, aby stíšil televízor, načo obžalovaný reagoval neprimerane, keď vyskočil a sotil poškodenú do hrudníka.

Obžalovaný v súčasnosti preukázateľne v pravidelných splátkach uhrádza poškodenej E. F. D., G., škodu spôsobenú trestným činom, pričom s uhrádzaním škody začal ešte pred vyhlásením rozsudku pred súdom prvého stupňa. Prejavil teda účinnú snahu napraviť následky svojho konania. Tiež je potrebné uviesť, že keďže manželstvo medzi obžalovaným a poškodenou bolo právoplatne rozvedené (rozsudok Okresného súdu Prešov sp. zn. 27Pc/40/2021 zo dňa 15.12.2021, právoplatným dňom 03.01.2022), nie je predpoklad, že by obžalovaný mohol v trestnej činnosti voči poškodenej pokračovať. Z lustrácie v Sociálnej poisťovni vyplýva, že obžalovaný je poberateľom starobného dôchodku. Taktiež obžalovaný uzavrel s poškodenou B. B. dohodu o náhrade škody na zdraví vo výške 1.133,- eur, ktorú spláca od júla 2023.

Všetky tieto okolnosti vo svojom súhrne spolu s uložením ochranného psychiatrického liečenia ambulantnou formou vedú krajský súd k záveru, že uložený trest odňatia slobody pod dolnú hranicu v trvaní šesť mesiacov s podmieneným odkladom jeho výkonu na skúšobnú dobu v trvaní jedného roka je pre obžalovaného primeraný a postačujúci. Súd prvého stupňa pri ukladaní trestu postupoval v súlade s ust. § 34 a nasl. Tr. zákona.

V súlade s vyššie uvedenými dôvodmi a právnymi úvahami preto krajský súd postupom podľa § 319 Tr. poriadku odvolanie okresného prokurátora ako nedôvodné zamietol.

Toto rozhodnutie bolo prijaté jednomyseľne.
jednomyseľne

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu ďalší riadny opravný prostriedok nie je prípustný.